Numer 40. „ROLNIK“ 2. października 1908.

WIADOMOŚCI URZĘDOWE

C. K. GALICYJSKIEGO TOWARZYSTWA GOSPODARSKIEGO.

Z KOMITETU.

B) Ze spraw bieżących.

Z Komisyi dla organizacyi handlu materyałem rzeżnym. Na skutek zabiegów Komitetu zezwoliło c. k. Namiestnictwo na sprzedaż nierogacizny przez agencyę przy Komitecie ze wszystkich powiatów, w obrębie działalnosci Towarzystwa położonych. W ustępie IV. al 2. obwieszczenia c. k. Namiestnictwa z 10. września 1908 l. 118.528 powiedziano w tej mierze: „Nie uważa się jednak za handel domokrężny, jeżeli rolnik lub hodowca, nie trudniący się handlem świń, gdziekolwiek nabędzie nierogaciznę i wprowadzi ją wprost na swe obejście w celu użytkowym lub hodowlanym, lub też wykarmioną u siebie przywiezie do stacyi kolejowej wprost z miejsca swej siedziby, celem wysłania koleją we własnym zarządzie, albo za posrednictwem agencyi sprzedaży zwierząt c.k. Towarzystw rolniczego: w Krakowie i gospodarskiego galicyjskiego we Lwowie“.

Z Komisyi dla organizacyi dostaw wojskowych. Ponieważ na posiedzeniu w generalnej Intendanturze XI. Korpusu dnia 26. września b. r., w którem wziął udział z ramienia Komitetu dr. cam. August Rodakiewicz, pokryto na podstawie ofert producentów jedynie zapotrzebowanie pierwszych 2 miesięcy, będą zatem mogli wnosić producenci dalsze oferty dla dostaw żyta i owsa aż do 24. października b. r.

W sprawie obesłania międzynarodowej wystawy berlińskiej chmielem krajowym odbyło się w myśl programu d. 25. września badanie próbek, w którem wzięli udział R. Dw. Władysław Struszkiewicz i insp. chmielarski Adolf Jasiński. Przyjęto próbek 22, — a mianowicie: z chmielników Jasionka (S. Jędrzejowicz), Łańcut (J. E. R. hr. Potocki), Rohatyn (Zarząd dóbr), Ruda różaniecka (H. br. Wattmann), Dzików (Z. hr. Tarnowski), Niżniów (J. Urbański), Bełzec (W. Jasiński), Zaleszczyki (A. Turnau), Tarnowiec ad Jasło (K. Piliński), Grodkowice (Z. d.), Bachórz (Z. d.), Brody (W. Fr. Schmidt), Staresioło (J. E. R. hr. Potocki), Toporów (ks. M Dzerowicz), Ohladów (A. Krajewski), Boguchwała (Z. Suszycki), Nosówka ad Rzeszów (A. Dąmbski), Radziechów (J. E. St. hr. Badeni).

Wystawa jęczmienia, jaka się odbędzie równocześnie z wystawą chmielu w Berlinie, nie została obesłaną przez nasze Towarzystwo, ponieważ na odezwę Komitetu z d. 29. lipca 1908 l. 3 408 zgłosił się tylko jeden wystawca.

Komitet **zamianował delegatami** do Głównego Zarządu Kółek rolniczych na przeciąg trzechlecia 1908—1911 pp. Jerzego Turnaua i Wincentego Rozwadowskiego.

Sprostowanie. W wiadomości o VIII. zwyczajnem posiedzeniu Komitetu, zamieszczonej w poprzednim numerze „*Rolnika*“, należy w uchwałach Sekcyi roln. sprostować w ustępie 3 al. d nazwisko Wójcik na Wąsik.

Z Oddziałów.

Nadzwyczajne walne zgromadzenie Oddziału tłumackiego, odbyło się dnia 30. września b. r. w Tłumaczu z następującym porządkiem dziennym: 1) Sprawozdanie czynności Oddziału i obrotu funduszami. 2) Sprawy hodowlane. 3) Klęski elementarne i pomoc rządowa. 4) Zakupno drzewek owocowych po znižonej cenie. 5) Wybór jednego członka Wydziału. 6) Wnioski członków.

Ogłoszenia i rozporządzenia władz.

C. k. Namiestnictwo podaje do wiadomości pod dniem 16. września 1908. l. 119927, że według wiarygodnych wiadomości panuje w Szwajcaryi zaraza pyska i racic w znacznem rozszerzeniu.

Ze względu na niebezpieczeństwo przywleczenia zarazy do kraju **nie jest więc wskazane sprowadzać obecnie zwierząt racicowych dla celów hodowlanych lub użytkowych ze Szwajcaryi.**

KRONIKA.

Akcya ratunkowa Odnośnie do VI. posiedzenia Centr. Komitetu ratunkowego dodać należy, że po dłuższej dyskusyi uchwalono, ażeby całą akcyę zapomogową w jesieni i w zimie i wszystkie fundusze do dyspozycyi będące, skoncentrować na sprzedawanie po zniżonej cenie treściwej paszy. Zniżoną cenę sprzedażną otrąb (grysu) oznaczono: na 7 K. 50 h. otrąb żytnich, a 7 K. otrąb pszennych; makuchów lnianych na 11 K., konopnych na 8 K., wreszcie mąki czerwonej na 9 K. Wyjątkowo dla obór włościańskich zarodowych ma być pasza skoncentrowana i udzielana bezpłatnie.

Co się tyczy żądania rozdzielania, względnie sprzedawania po zniżonej cenie słomy na sieczkę, Komitet ze względu na wielkie trudności takiej akcyi uchwalił ograniczyć ją do gmin zniszczonych powodzią i udzielać im na zakupno słomy pewnych kwot pieniężnych. Rozdział paszy skoncentrowanej nastąpić ma, poczynając od miesiąca października, w czterech ratach co dwa miesiące.

Równolegle ze sprzedażą paszy skoncentrowanej nastąpić ma rozdział odpadków soli, uzyskanej od Ministerstwa skarbu. Komitet wziął nadto pod rozwagę zakupno z funduszów zapomogowych pewnej ilości soli bydlęcej denaturowanej i sprzedawanie tej soli po cenie zniżonej 4 K. za cetnar metryczny.

Rozdział paszy skoncentrowanej i soli między powiaty dokonany będzie przez Komitet główny na podstawie wniosków, które do końca września przedłożone być mają przez starostwa.

Mimo znacznych funduszów, przeznaczonych na tę akcyę, nie może ona jednak uwzględnić wszystkich ża-

dań i potrzeb, lecz trzymać się musi granic ratowania tych, którzy w swojej egzystencyi gospodarczej są zagrożeni.

Główny Zarząd Tow. Kółek rol. ukonstytuował się się d. 20. września na dalsze trzechlecie. Prezesem wybrano przez oklamacyę dotychczasowego, a wielce zasłużonego kierownika Tow. posła Artura Zarembę-Cieleckiego; I. Wicepr. obrano dra Bron. Dulębę, II. Wicepr. dra Bernadzikowskiego, sekretarzem p. Telesfora Adamskiego, a skarbnikiem dra Aleks. hr. Skarbka W myśl statutu kooptowano do Głównego Zarządu dyr. Józefa M Pomorskiego, dra Pawlikowskiego, Edwarda Maurizio i włościanina Jarosza. Do Wydziału wykonawczego weszli profesorowie: Rylski, Miczyński i Grabski i prócz tego dr. Pawlikowski.

W sprawie Wulki kapitańskiej załatwiła Komisya gospodarstwa kraj. na podstawie referatu posła Juliana br. Brunickiego przedłożenie Wydziału krajowego o objęcie w zarząd kraju niższej szkoły ogrodniczej na Wulce kapitańskiej pod Lwowem. Komisya zgodnie z przedłożeniem Wydziału krajowego uchwaliła przedłożyć Sejmowi wniosek upoważniający Wydział krajowy do objęcia tej szkoły w zarząd kraju i do wykonania potrzebnych robót budowlanych kosztem 82.000 K.

II. Międzynarodowy Kongres dla interesów stanu średniego odbędzie się w Wiedniu w czasie od 4. do 8. października b. r. Interesowani zwracać się mają do Komitetu kongresowego: *Wien IX/2 Severingasse 9.*

Przewóz drobiu z Rosyi będzie się mógł odbywać transito w specyalnych wagonach. Pojenie i karmienie takiego drobiu wewnątrz wagonów odbywać się będzie w Przemyślu i w Oświęcimie pod dozorem weterynarzy w myśl okólnika c. k. Namiestnictwa z dnia 4. września 1908. l. 114419.

Surogat owsa, o którym w maju b. r. wspominaliśmy, wytwarzanym będzie we fabrykach założonych we Wiedniu (30000 q rocznie) w Bernie (60000 q) w Dunazeb (60000 q) w Brucku n. Murem (90000 q) i w Budapeszcie (60000 q) Surogat ten w myśl patentu zawiera wyłącznie składniki roślinne i przewyższa znacznie siłę pożywczą owsa naturalnego, a rokuje oszczędność do 30%.

Wiadomości handlowe.

Agencya sprzedaży materyału rzeźnego przy Komitecie we Lwowie.

Dnia 25 września sprzedano we Lwowie 3 krowy wagi 13 q p. Stanisława Mniszka z Dobrosina za kwotę 690 K. Dnia 28. września zakupiono w Tyśmienicy dla p. Kazimierza Lipińskiego z Cewkowa 26 wołów a 590 kg para za kwotę 7959·85 K, razem 8649·85 K.

Rolnicza Agencya sprzedaży materyału rzeźnego w Wiedniu.

Sprawozdanie targowe z 28. września 1908.

Spęd: 3.391 wołów opasowych; 401 wołów z paszy; 1143 bydła drobnego. Razem 4.935 sztuk. Według gatunku: 3.071 wołów; 777 buhajów; 676 krów; 211 bawołów. Razem 4.935 sztuk.

Ceny w koronach za 100 kg. żywej wagi.

Woły niemieckie prima: 81—96; secunda: 67 -80; tertia 58 do 68; wyjątkowo: 102—00, woły węgier. siwe prima: 66 -80: secunda 57—65; tertia 48—55; wyjątkowo: 00—00, woły węgier. zabarwione prima: 80—96; secunda: 66—78; tertia: 57—66; wyjątkowo: 102—000 woły galicyjskie: prima: 76 -84; secunda: 66—74: tertia: 60—64; wyjątkowo 90—00; buhaje prima: 62—70; secunda i tertia: 50—60; wyjątkowo: 00—76; krowy prima: 58 66; secunda i tertia 50 -56; wyjątkowo: 78—00; bawoły prima: 34 -40; secunda i tertia: 30—35; wyjątkowo: 26—46; woły z paszy: 42 70; bydło drobne 30—56.

Uwaga: Spęd dzisiejszy zmniejszył się o 342 sztuk, mimo tego jednak wobec wielkich zapasów po jatkach rzeźników popyt był słaby a buhaje i bydło drobne straciło od 2—5 K. Również i bydło opasowe nie miało cen dobrych tak, że tylko prima utrzymały się przy cenach zeszłotygniowych. Nie sprzedano sztuk 460. Następny targ odbędzie się we wtorek d. 6. października

Targ nierogacizny na St. Marx dnia 29. września 1908.

Spęd wynosił 16.069 sztuk, a ponieważ przewyższał zapotrzebowanie, straciły opasy o 3 h. a podświnki o 2 h. Płacono za opasy prima 107—109 h, wyjątkowo 110 h; opasy średnie 101—106 h; stare 92—96 h; lżejsze 94—102 h; podświnki 88—118 wyjątkowo do 120 h za 1 kg. wagi żywej bez podatku spożywnego.

Ceny giełdowe masła w Wiedniu dnia 24. września 1908.

Za 1 kg. płacono: I. (deserowe prima) 2·60—2·80; II (deserowe secunda) 2·50—2·60; III. (stołowe) 2·30—2·40; IV. (kuchenne) 2·00—2·20

Uwaga: Mimo żywszego popytu ceny nie polepszyły się a podczas otrzymywania dość znacznych zamówień, napływające większe podaże zmiejszyły się. Zasoby masła w składach handlarzy są nader szczupłe. Nastrój nieco lepszy

Wiedeńska roln. giełda zbożowa z dnia 29. września 1908.

Za 50 kg. w koronach.

Pszenica (cisańska 78-82 kg) 12·25—12·65; (banalka 78—81 kg) 12·00 12·40; (słowacka 76-80 kg) 11·60 -12·00; (niższo-austryacka 76—79 kg) 11·40—11·85.

Żyto (słowackie 72—75 kg) 9·65—9·85; (węgierskie 71 - 74 kg) 9·60—9·85; (austryackie 72—75 kg) 9·70—9·90.

Jęczmień (browarniany) 7·90—8·40; (pastewny) 7·40—7·75.

Owies (węgierski pierwszej sorty) 8·75—9·15; (prima) 8·50—8·85; (średni) 8·35—8·60; (pośledniejszy) 8·25—8·40; (czeski, morawski i niższo austryacki) 8·40—8·50.

Siano z 26/9. (prasowane, węgierskie, kwaśne) 3·80—4·00 (półsłodkie) 4·20—4·30; (morawskie półsłodkie) 4·30—4·40; (niższo-austryackie półsłodkie) 4·20—4·40; (słodkie) 4·60—4·80

Słoma (prasowana, przeniczna) 2·30—2·40; (żytnia) 2·40—2·50 (jęczmienna) 2·50—2·60; (owsiana) 2·40—2·50; (żytnia wiązana) 3·20—3·40.

Makuchy (rzepakowe) 7·50—8·25; (lniane) 8·50—8·70.

Grys (pszenny drobny) 5·85—6·00; (grubszy) 5·95—6·15; (żytni) 5·85—6·00.

Ceny zboża w Niemczech

według sprawozdania niemieckiej Rady rolniczej, w markach za tonnę dnia 24. września 1908.

Miejscowość	Pszenica	Żyto	Jęczmień	Owies
Królewiec . . .	205·5	174·5	—	156·5
Gdańsk	207—208	172—173	179—185	158—166
Poznań	202—205	171	181	158
Wrocław	205	176	180 brow. 150 past.	158
Berlin	204—207	175—177	—	167—180
Drezno	209—214	176—184	141—147	157—163
Hamburg	205	174	—	165—175
Mannheim . . .	233	193	—	177

Lwów, dnia 30. września 1908. Na dzisiejszy targ spędzono wołów 68, buhaji 13, krów 31, razem bydła rogatego rosłego sztuk 112, jałownika 79, cieląt 190, owiec i kóz 6, nierogacizny 47, razem 434. Woły opasowe płacono po 00·00 — 00.00 k. woły z paszy chude po 51 — 65, buhaje po 50—64 kor., krowy po 48—60 kor., jałownik po 46 — 60 kor., cielęta po 70 — 100 kor., nierogaciznę po 93—118 kor., barany para po 00·00 kor. wszystko za 1 cetnar metryczny żywej wagi.

Kraków, dnia 25. września 1908. Z miejskiej centralnej targowicy na bydło w Krakowie. Na targ dzisiejszy spędzono bydła rogatego 502, cieląt 188, owiec i kóz 62, nierogacizny 453, razem 1205 zwierząt. **Płacono za 1 cetnar metryczny żywej wagi:** buhaje 48—60 koron, woły 50—80 kor., krowy 52—60 kor., jałowaik 00—42 kor., cielęta 00—88 kor., nierogaciznę tuczną 00 — 00 kor. **bitej wagi:** nierogaciznę 130—146 kor. **Z zakupionych na oko płacono za sztukę:** woły z paszy 150—200 kor., krowy 80—224 kor, buhajki i jałówki 65 do 150 kor., cielęta 26—70 kor., owce i kozy 15—21 kor., buhaje 00 do 00 kor. **Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano:** na miejscową konsumcyę 959 szt., na konsumcyę innych gmin kraju 188 szt., na eksport za granicę kraju bydła rogatego — szt., na eksport za granicę kraju nierogacizny 58 szt. Ceny powyższe obliczono bez opłaty akcyzowej.

Praga. Sprawozdanie targowe z dnia 29. września 1908. Spęd bydła rogatego wynosił ogółem 525 sztuk, a w szczególności 264 czeskiego, 261 galicyjskiego.

Za bydło c z e s k i e płacono a mianowicie: za buhaje od K 0·67—0·88, wyjątkowo za K 0·92; woły od K 0·55—0·70; krowy od K 0·54—0·74; g a l i c y j s k i e za buhaje od K 0·42—0·62, za woły od K 0·42—0·64, za krowy od K 0·40—0·60; jednoroczne byczki i jałówki od K 0·38—0·46, za sztukę bydła chudego płacono od K 90—150. Nie sprzedano szt. 3.

Przebieg targu był średni.

Sprawozdanie targowe Biura Tow. Gosp. w Tarnopolu z dnia 24. września 1908.

Ceny podane w koronach, za 50 kg. loco Tarnopol.

Pszenica 8·00-10·00, Żyto 8·25—8·50 Jęczmień browarniany 6·00—7·00, Groch Victoria 10 11, Groch zwykły 8·00—9·00, Owies 5·50—6·00, Hreczka 7·00—7·70, Wyka 0·00-0·0 Koniczyna czerwona 50—55, Koniczyna biała 20 — 40.

Spirytus za 50 litrów: paritas Tarnopol gotowy 27·50—28·00 na zimowe miesiące 26·00—26·50, nadkontyngent 16·00—16·50. Usposobienie słabe.

Nakładem c. k. Galicyjskiego Towarzystwa Gospodarskiego.
Odpowiedzialny redaktor: Dr. cam. August Rodakiewicz.